

ЗРАЖЕВСЬКА ЄВГЕНІЯ ВІКТОРІВНА

ZRAZHEVSKA YEVHENIYA VIKTORIVNA

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

METHODS OF TEACHING RUSSIAN AS A FOREIGN LANGUAGE

У тезах розглянуто формування професійного мовлення студентів вищого навчального закладу, що залежить не тільки від суті засвоєних студентами понять, термінів і правил, а й від вдалого добору дидактичного матеріалу, що сприяв би опануванню фахової лексики, вільному продукуванню висловлювань на професійну тематику. Від того, наскільки вільно зможуть користуватися своїми професійно-мовленнєвими вміннями й навичками іноземні студенти, залежить їхня активність у виробничому та суспільному житті країни.

Ключові слова: методика, навчання, мовлення, методи, вміння та навички.

В тезисах рассмотрено формирование профессиональной речи студентов вуза, которое зависит не только усвоенных студентами понятий, терминов и правил, но и от удачного подбора дидактического материала, который способствовал бы освоению профессиональной лексики, свободном продуцированию высказываний на профессиональную тематику. От того, насколько свободно смогут пользоваться своими профессионально-речевыми умениями и навыками иностранные студенты, зависит их активности в общественной жизни страны.

Ключевые слова: методика, обучение, речь, методы, умения и навыки.

The article deals with the formation of professional speech of students of the university, which depends not only on the merits of the students learned the concepts, terms and regulations, but also on the successful selection of didactic material that would facilitate the learning of professional vocabulary, free speech production on professional issues. The degree will be able to freely use their professional skills and verbal skills of foreign students depends on their activity in the manufacturing and public life.

Key-words: methodology, training, broadcasting techniques and skills.

Формування професійного мовлення студентів – вимога державного значення, що залежить не тільки від суті засвоєних студентами понять, термінів і правил, а й від вдалого добору дидактичного матеріалу, що сприяв би опануванню фахової лексики, вільному продукуванню висловлювань на професійну тематику. Щоб засвоєні теоретичні відомості набули практичного значення, потрібне постійне тренування в застосуванні знань у мовленнєвій діяльності.

Базовою складовою вдосконалення навчання іноземних студентів є розробка концепції мовної освіти, бо саме мова є провідною передумовою становлення майбутніх фахівців у їхній професійній підготовці.

Виділити метод, який є найефективнішим, не можливо. У кожному з них можна знайти щось цінне. Методи відрізняються як характером організуючої діяльності викладача, так і способом організації пізнавальної діяльності студента. Тому для вибору найбільш ефективного у кожній конкретній ситуації методу слід враховувати ряд чинників: зміст знань, укладених в мовному матеріалі, контекст навчальної ситуації, особливості пізнавальної та мовленнєвої діяльності та особистісні характеристики педагога і студентів. Залежно від того, що виступає джерелом знання, виділяють методи словесні, наочні, практичні.

Засобами реалізації словесного методу виступають бесіди, лекції; наочного - ілюстрації, таблиці, відеофільми, комп'ютерні презентації; практичного - експерименти, ділові ігри і т.д.

Активні методи передбачають участь студентів у навчальній діяльності нарівні з викладачем. При використанні активних методів на занятті можливо створити таку навчальне середовище, де студент задавався б питаннями про свої досягнення, труднощі та успіхи, вибудовував разом з викладачем траєкторію власного розвитку.

В основі активних методів навчання лежить «діалогічне спілкування, в процесі якого розвиваються комунікативні здібності, вміння вирішувати проблеми колективно, розвивається мовлення учнів».

Методична система завдань має охоплювати три цикли навчання: гуманітар-ний, фундаментальний, професійно-зорієнтований, що сприятиме збагаченню індивідуального словникового запасу, кращому засвоєнню й розумінню наукових термінів, якими мають оперувати майбутні фахівці професійної медичної галузі. Під час вивчення російської мови іноземні студенти повинні ознайомитися з основними лексичними поняттями, щоб чітко усвідомлювати взаємозв'язки між лексикою, граматиною, стилістикою та орфографією.

Дидактичний матеріал необхідно добирати такий, який містив би зв'язні тексти різних стилів (художнього, наукового, офіційно-ділового), що мали б не тільки навчальну, а й виховну цінність і, крім того, відповідали б нормам літературного мовлення. Типологія завдань і вправ може складатися із:

- а) завдання на формування власне мовленнєвих навичок, в основі якого контроль і вдосконалення мовлення; робота над мовленнєвими різновидами завдань; використання лінгвістичної та довідкової літератури;
- б) завдання на формування професійно зумовлених навичок, зокрема, побудова власних висловлювань на фахову тематику; публічні виступи; моделювання професійно-мовленнєвих ситуацій; оформлення ділової фахової документації.

Кожне із завдань може складатися із вправ, що містять:

- а) фонетично-стилістичні завдання – аналіз фонетичного оформлення текстів різних стилів, редагування речень;
- б) лексично-стилістичні – дослідження стилістичного забарвлення мовних одиниць, знаходження відтінків у значенні багатозначних слів, синонімів, антонімів, омонімів; заміна однієї синонімічної одиниці іншою; конструювання текстів наукового та офіційно-ділового стилів; редагування текстів;
- в) граматично-стилістичні – дослідження особливостей уживання окремих форм займенників; конструювання речень і текстів з різними формами дієслів; аналіз текстів наукового та офіційно-ділового стилів; редагування текстів; опрацювання різноманітних словників.

Для того, щоб студенти змогли самостійно знаходити найбільш вдалі способи вирішення поставлених перед ним завдань, вони повинні отримати необхідні наукові відомості про цей предмет і знати загальні способи вирішення подібних завдань. При цьому студентів пропонується система наукових понять, а не готові відомості про який-небудь предмет. Цей підхід допомагає активної стимуляції уваги студентів.

При вивченні російської мови як іноземної часто застосовуються такі технології: екскурсійний метод, програмоване навчання, ігрові технології, портфоліо, тандем-метод. Екскурсійний метод сприяє збагаченню словника за рахунок спеціальної та побутової лексики. Матеріал, засвоєний в ході екскурсій, стає джерелом для подальших навчальних досліджень. Ігрові технології при навчанні мови як іноземної припускають використання в навчальному процесі мовних (лексичних, фонетичних, граматичних) та комунікативних (рольових, творчих) ігор.